

Landbouw in Australië

Landbouw speelt een grote rol in Australië. De helft van het land wordt gebruikt voor agrarische doeleinden en produceert genoeg voor 90 miljoen mensen op een bevolking van bijna 26 miljoen. De federale overheid zet in op groei van de sector met het beschermen van haar voedselveiligheid als topprioriteit. Tegelijkertijd worden de weersomstandigheden almaar extremer, zijn arbeidskrachten in de sector schaars en staat de bioveiligheid onder druk. Deze uitdagingen en ambities maken Australië een interessante samenwerkings- en handelspartner voor Nederland.

Dit verslag geeft een schets van de Australische agrifoodsector, inclusief uitdagingen en ambities. Deze sector biedt kansen voor versterkte samenwerking tussen Nederland en Australië.

De Australische landbouw, visserij en bosbouw heeft een economische waarde van A\$88 miljard (52 miljard EUR). Er wordt genoeg geproduceerd voor 90 miljoen mensen, maar met een bevolking van bijna 26 miljoen wordt het merendeel van het geproduceerde voedsel – 70% – geëxporteerd. De voedselconsumptie binnen Australië komt voor 90% van eigen bodem.

De federale overheid heeft de ambitie om te groeien naar een landbouw-, visserij- en bosbouwsector van A\$100 miljard in 2030. Daarnaast wordt er in samenwerking met industrie ingezet om de nationale bioveiligheid blijvend te beschermen en te versterken. Onder de regering-Albanese werkt Australië toe naar een gezondere, duurzamere voedselketen met een steeds lagere ecologische footprint. In oktober 2022 heeft Australië zijn handtekening gezet onder The Global Methane Pledge, waarmee het zich committeert aan een reductie van 30% - ten opzichte van 2020 – methaan in 2030.

Bioveiligheid

De dreiging van ziektes en plagen – versterkt door klimaatverandering – neemt toe. Australië doet er alles aan aan een imago als Clean and Green voedselproducent te behouden. Als eiland in de Pacific is Australië met importregelgeving in staat haar voedselveiligheid te bewaken. De aanwezigheid van mond-en-klauwzeer (*foot-and-mouth disease*) en nodulaire dermatose (*lumpy skin disease*) in Indonesië vormen een reële dreiging. Grenscontroles en ondersteuning ter plaatse – middels vaccinaties – nemen daarom toe. In samenwerking met de federale overheid, de deelstaten en de industrie is in 2022 een nieuwe [National](#)

[Biosecurity Strategy](#) gepubliceerd om Australië weerbaarder te maken.

Verder is er onder de regering-Albanese meer dan A\$100 miljoen beschikbaar gesteld voor het versterken van de transparantie in de agrifoodketen. Dit zowel met een focus op het opsporen van ziekte-uitbraken als het waarborgen van de voedselveiligheid. In juli 2023 is in samenwerking met de industrie voor het eerst een [National Traceability Strategy](#) uitgebracht, waarin wordt samengewerkt richting een volledig te traceren agrifoodketen. Zo is straks voor ieder product terug te halen hoe en waar dit geproduceerd is. De implementatie van deze strategie biedt ruimte voor Nederlandse ondernemers om nieuwe technologieën op de markt te introduceren.

Water

Na drie jaren van bovengemiddelde regenval, met zowel overstromingen leidend tot verloren oogsten en vee als recordopbrengsten tot gevolg, gaat Australië nu weer een El Niño tegemoet. Een periode van grofweg drie jaar met extreme droogtes vraagt om een versterkt watermanagement. De effecten van La Niña en El Niño zullen naar verwachting alleen maar extremer worden. Hoewel boeren rekening houden met deze weersafwisseling – tevens een vereiste voor het verkrijgen van een banklening/verzekeringen – is de omgang met wateroverschotten en tekorten een grote uitdaging.

Verduurzamen

De landbouw is verantwoordelijk voor zo'n 16% van de totale koolstofuitstoot in Australië en de effecten van klimaatverandering zijn voelbaar. Methaanproductie door vee zorgt voor 70% van alle landbouwemissies. De overheid heeft daarom budget vrijgemaakt voor onderzoek en commercialisering van methaanverlagende maatregelen. Een voorbeeld is het

toepassen van *asparagopsis* – een zeewiervariant – als voedsel voor runderen.

Arbeid

Werkkrachten in de landbouw zijn, net als in Nederland, schaars – voor boeren was dit een van de grootste uitdagingen tijdens de COVID-19 pandemie door de strenge lockdowns. Vooral groente-, fruit- en katoenproducenten zijn sterk afhankelijk van arbeidsmigranten. Bedrijven kunnen gebruik maken van het *Pacific Australia Labour Mobility* (PALM) regime om werknemers uit Pacifische eilanden te werven. Daarnaast wordt gekeken naar technologische oplossingen – zoals cloudservices, Internet Of Things, big data, AI en robots – om met minder arbeidskrachten efficiënter te kunnen produceren.

Productie in Australië

De vier grootste landbouw producerende deelstaten zijn New-South Wales, Victoria, Western Australia en Queensland. In New-South Wales is een grote variatie te vinden in gewassen, tuinbouw, vlees- en melkvee. Victoria produceert 60% van de Australische zuivelproductie, Queensland 45% van het Australische rundvlees en Western Australia staat bekend als de *wheatbelt* van Australië, waar zo'n 40% van alle graanopbrengst vandaan komt.

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is op deelstatelijk niveau gereguleerd. De federale overheid werkt op dit moment aan een nieuwe dierenwelzijn strategie. De laatste versie dateert uit 2014. Mede door de Australische consument die meer aandacht heeft voor dierenwelzijn en het voorziene vrijhandelsverdrag met de EU is de roep om een nieuwe strategie groot. In sommige gebieden loopt Australië dan ook achter op Nederland. Zo is 50% van de totale eiproduktie nog afkomstig van gekooide kippen. Een verbod op kooieieren gaat in 2036 in. Ter vergelijking, in Europa is het houden van gekooide kippen al sinds 1999 niet meer toegestaan.

Food Waste

In Australië wordt er jaarlijks zo'n 7600 miljoen kg voedsel verspild, gemiddeld 312 kg per persoon. Ter vergelijking, in Nederland is dit gemiddeld 33 kg. De economische verliezen in Australië worden geschat op bijna A\$37 miljard per jaar. In 2018 is de organisatie *Fight Food Waste* opgericht met de ambitie om voedselverspilling tegen 2030 te halveren. Verder heeft de federale overheid A\$4 miljard beschikbaar gesteld om te werken aan een National Food Waste Strategy die in 2024 rond moet zijn.

Rural Research and Development Corporations

In tegenstelling tot Nederland zijn er weinig subsidies voor innovaties vanuit de overheid. Verbeteringen voor een bepaalde industrie – gericht op duurzaamheid en

productiviteit – komt met name vanuit de [15 Rural Research and Development Corporations](#). RDCs worden deels gefinancierd door de industrie zelf en deels door de overheid. Agrarische bedrijven betalen op basis van hun grootte een heffing aan de RDC. Australische boeren hebben door dit systeem direct een stem in de richting van het onderzoek dat wordt gedaan.

Tuinbouw

De tuinbouwsector is de snelst groeiende agri subsector in Australië. De sector is in 2022 gegroeid met 2.4%. Volgens de Rural Research and Development Cooperation Hort Innovation zal de tuinbouwsector in Australië groeien met zo'n 22.5% richting 2030, met name door toename in exportproducten. De belangrijkste exportmarkten zijn China (28.4%), Japan (7.4%) en Vietnam (6.6%). De meeste export vindt plaats vanuit deelstaat Victoria.

Een uitdaging voor de sector blijft het aantrekken van nieuwe werkkrachten. De tuinbouw is sterk afhankelijk van seizoenarbeiders. Verder gaat er zo'n 20% van de fruit en groente productie verloren voordat het de markt bereikt. Daarbij zijn bessen en ander tropisch fruit een uitschieter met zeker 30%. Op economisch vlak zijn er kansen voor agri-technologie bedrijven, met name gericht op automatisering, watermanagement en in de logistiek.

Vertical farming is een niche in Australië, maar de potentie is groot. Met de snelle bevolkingsgroei in de steden, wordt de vraag naar duurzaam lokaal geproduceerd voedsel steeds groter. Een decennium terug was de behoefte aan gecontroleerde tuinbouw niet hoog. Australië heeft genoeg agrarisch land om voedsel te verbouwen en voedselzekerheid leek geen probleem. Nu de weersomstandigheden in Australië steeds meer extremen vertonen, lijkt vertical farming een oplossing te gaan bieden.

Op basis van beleidsdocumenten, nieuwsberichten en gesprekken met stakeholders heeft het Consulaat-Generaal in Sydney een inventarisatie gedaan naar de kansen voor Nederlands-Australische samenwerking.

Datum: augustus 2023

Bron van alle illustraties: Unsplash